

RTGC Warmteprogramma

25 maart 2025

- Raad informeren door presentatie
 - Gesprek over uitgangspunten, participatie, proces en aandachtspunten
-

Programma duurzaamheid

Lokale Energie Strategie

Energie besparing
woningen

**Warmte
programma**

Netcongestie

Grootschalige
opwek

Bedrijven

Gemeente als
voorbeeld

Circulariteit

Klimaatadaptatie

...

Verbinding
duurzaamheid zoals
Mobiliteit en Wonen

Transitievisie Warmte - uitgangspunten

- We kiezen voor de laagste maatschappelijke kosten
- We gaan eerst besparen voordat we gaan opwekken
- We sluiten aan bij andere werkzaamheden en ontwikkelingen
- We sluiten aan bij de wensen van inwoners en stakeholders
- We streven naar lokale duurzame oplossingen
- We gaan voor technische en praktisch haalbare oplossingen
- Ruimte geven om te leren, innoveren en experimenteren
- Duidelijkheid over de route
- Randvoorwaarden organiseren voor een succesvolle start van de warmtetransitie
- Gemeente als goede voorbeeld

Koersdocument 2024 en Gelderse
Energievisie

Bij de Gelderse leidende principes voor een duurzaam robuust en decentraal energiesysteem wordt energie medesturend voor de inrichting, besparen we zoveel mogelijk energie, werken we naar een decentraal energiesysteem met aandacht voor een combinatie van lokale opwek, opslag en lokaal gebruik.

Resultaten tot op heden

- Isoleren, isoleren, isoleren
 - Ook bij de woningcorporaties
- Wijken van de Toekomst
 - Samenwerking
 - Enquêtes: focus op betaalbaarheid
- Samenwerking in HAZ
 - Integraal kijken naar de energie in een gebied
- Technisch/financiële onderzoeken uitgevoerd naar haalbaarheid
- Randvoorwaarden verder ingevuld
- Gemeente goede voorbeeld zoals CO2 prestatieladder

Aardgasverbruik subsectoren Gebouwde omgeving - Overbetuwe, TJ

Bron: CBS - Statistiek energieverbruik woningen, CBS - Statistiek energieverbruik bedrijven en instellingen | 2004 - 2023

Ook kritisch zijn

- Doen wat je kan op basis van:
 - Beperkte Rijksmiddelen voor uitvoering en uitvoering
 - Wetgeving die niet door komt (zoals warmtewet)
 - Sentiment over warmtenetten, mede door ontbreken definitie betaalbaarheid
 - Uitdagingen openbare/ondergrondse ruimte
 - Netcongestie
 -

Wat nemen we mee

- Uitgangspunten transitievisie
- Maatschappij heeft behoefte aan duidelijkheid
- Aanwezige energie partners en samenwerking doorslaggevend.
- Betaalbaarheid voorop
- Lokale duurzame oplossingen in een integrale visie op energie
- Gemeentelijke, Provinciale, Rijks kaders

Hoe kijken inwoners aan tegen aardgasvrij verwarmen?

• 27 augustus 2024: Planbureau voor de Leefomgeving

Burgers onderschrijven het belang van aardgasvrij verwarmen

Een grote meerderheid van de burgers vindt het legitiem dat de overheid beleid maakt voor aardgasvrij verwarmen. 88 procent van de burgers wil minder afhankelijk worden van andere landen voor energie en 76 procent van de burgers vindt klimaatverandering een belangrijk probleem. Een ruime meerderheid denkt ook dat aardgasvrij maken bijdraagt aan deze doelen. Burgers onderschrijven het belang van aardgasvrij verwarmen, maar hebben moeite met de concrete invulling van het beleid, met name qua betaalbaarheid en kostenverdeling.

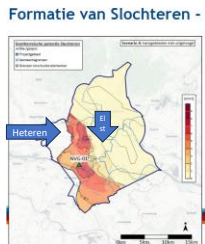

Wat nemen we mee (2)

- Samenwerking geothermie - LOAN
- Businesscase berekeningen warmtenetten
- Inzicht businesscase strategieën warmtetransitie alle buurten
- Inzichten ontzorging inwoners verduurzaming
 - Collectief individueel is ook collectief
- Kennisuitwisseling en opbouw GMR

Geothermie

- Maatschappelijk breed aanvaardbare duurzame bron
- Ondergrond onder Overbetuwe mogelijk geschikt
 - Samenwerking met Staatsbedrijf EBN en provincie Gelderland
 - Stappen toekomst: seismologisch onderzoek / proefboring
- Bestuurlijk overleg – Lingewaard, Overbetuwe, Arnhem, Nijmegen en EBN
 - Oktober: inhoudelijk commitment op samenwerking en vervolgstappen bespreken
- Warmtevraag LOAN
 - Lingewaard - Kassencomplex, biomassa-centrale vervangen
 - Overbetuwe - mogelijk warmtenet Elst
 - Arnhem - warmtenet nieuwe bronnen koppelen
 - Nijmegen - lange termijn

Onderzoek geothermie Warmtenet Elst

- Kansrijke en iets minder kansrijke wijken combineren in een 'mand' van aanbod
- Geothermie als basis leverancier warmte
- Bijdrage Aansluit Kosten richting 14.000 euro
- Praktische haalbaarheid de komende jaren zeer afhankelijk van subsidies Rijk en individuele ontwikkelingen
- Verhouding ten opzichte van (maatschappelijke) kosten alternatief-individuele oplossing nog niet bekend
- Bruto investering > 100 miljoen

Lokaal

- Collectief
 - Warmtenet – kleinschalig (lokaal eigendom) buurtniveau en grootschaliger op dorpsniveau
 - Ruimtebeslag bovengrond en ondergrond
- Individueel: warmtepompen
 - Diverse omgevingsfactoren: geluid, aanzicht
 - Ruimtebeslag in huis en buitenshuis
- Tussenvariant: warmtepomp delen met diverse huishoudens met bronnet

Warmteprogramma doelstelling: focus 2050

Stakeholder in Overbetuwe weet:

- wat het verwachte alternatief is voor aardgas én
- in welke periode deze aardgasvrij moet zijn.

Zodat:

- geheel Overbetuwe in 2050 aardgasvrij is
- op basis van het Warmteprogramma op buurniveau Warmteplannen gemaakt kunnen worden

Hierna 3 stellingen

- Afwegingskader
- Aanwijsbevoegdheid
- Participatie

Op basis van duidelijke afwegingskader

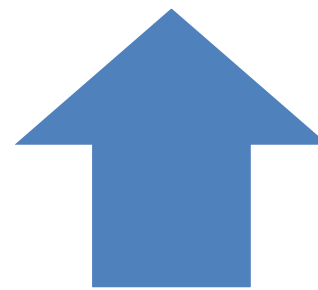
- Duurzaamheid, laagste CO2 uitstoot met zo min mogelijk energieverbruik
- Draagvlak samenleving
- Betaalbaarheid in aansluiting en maandlasten
- Maatschappelijk laagste kosten
- Integraal passend in lokaal energiesysteem
- Beschikbaarheid in tijd en realisme
- Betrouwbaarheid
- Toekomstbestendig
- Ruimtelijke inpassing: landschappelijk, wijk en huis
- Aansluiten bij andere werkzaamheden
- Milieu aspecten
- Lage risico's
- Ruimte om te innoveren en experimenteren
- Duidelijk
- Rechtvaardig

Deze
allemaal?

Verskil in
belang!

Stelling

In het warmteprogramma worden aspecten van het afwegingskader geprioriteerd!

Aanwysbevoegdheid

- Verwachting Q3 2025 Besluit Gemeentelijke Instrumenten Warmtetransitie
- Gemeenten bevoegd om binnen redelijke termijn (min. 8 jaar) gaskraan dicht te draaien
- Voorwaarde: Betaalbaarheid en beschikbaar alternatief gegarandeerd

Stelling

Buurten krijgen eerst zelf 10 jaar de tijd, daarna zetten we de aanwysbevoegdheid in!

Participatiestrategie

- Participatie rondom het Warmteprogramma moet zorgen voor:
 - Een Warmteprogramma waarin de belangen van stakeholders, inwoners en ondernemers én de ambities van de gemeente zijn afgewogen.
 - Een basis en verbindingen voor toekomstige samenwerkingen

Uitdaging: Het programma staat nog ver af van uitvoering

Hoofdlijn participatie aanpak

Wie: Inwoners, duurzaamheidsgroepen, woningcorporaties en verhuurders

Hoe: 3 sporen

- Brede uitvraag: Advies ophalen voor uitgangspunten van het Warmteprogramma via een online vragenlijst. ‘Overbetuwe van het aardgas af, hoe dan?’ Wat vindt u het belangrijkste voor goede keuzes? Ook ruimte voor zorgen en aandachtspunten.
- Verdieping met geïnteresseerden via een werksessie
- Route professionele stakeholders:
 - Werksessie woningcorporaties individueel
 - Enquête verhuurders in Overbetuwe
 - Oproep stakeholders voor inspraak mogelijkheid op het participatieplatform
- Consultatie Warmteprogramma versie 0.9 met de gemeenteraad

Voorbeelden stellingen inwoners

- Mensen die weinig geld hebben, krijgen extra hulp van de gemeente
- We kiezen voor de plannen waarmee we het snelst stoppen met aardgas
- Mensen die samen een plan maken voor duurzame warmte, krijgen zo veel mogelijk hulp
- We kiezen voor de meest duurzame warmte
- Woningen moeten met duurzame warmte fijner worden om in te wonen
- Er is zo weinig mogelijk overlast van het werk
- Inwoners hebben zo veel mogelijk invloed op hoe we stoppen met aardgas
- Stoppen met aardgas moet zo weinig mogelijk kosten voor de samenleving
- Stoppen met aardgas moet zo weinig mogelijk kosten voor de individuele bewoner
- Woningeigenaren hoeven zelf zo min mogelijk na te denken over de beste duurzame warmte
- Collectief versus individuele warmteoplossingen
- Duurzame warmte moet lokaal duurzaam worden opgewekt
- We kiezen voor duurzame warmte waarbij het eigendom lokaal is geregeld

Stelling

- 2050 is nog heel ver weg! We hebben nog geen commitment van stakeholders nodig.